

فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال ۷، شماره پیاپی ۲۷، پاییز ۱۳۹۶

شاپای چاپی: ۶۷۳۵-۲۲۵۱ - شاپای الکترونیکی: ۷۰۵۱-۲۴۲۳

<http://jzpm.miau.ac.ir>

تحلیل اثرات روابط شهر و روستا در مهاجرت‌های روستا-شهری مطالعه موردی: دهستان پشته زیلایی، شهرستان دهدشت

بهروز محمدی یگانه؛ دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران
سروش سنایی مقدم: کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

پذیرش: ۱۳۹۵/۱۲/۲۸

صص ۱۱۶-۱۰۳

دریافت: ۱۳۹۵/۸/۲۶

چکیده

نحوه و دامنه روابط شهر و روستا به صورت‌های گوناگون بر رشد و توسعه سکونتگاه‌های روستایی اثر می‌گذارد، یکی از اثرات روابط شهر و روستا بر مهاجرت‌های روستایی-شهری هست. موضوع مهاجرت‌های روستایی-شهری همواره مورد توجه اندیشمندان علوم مختلف بوده است. مهاجرت در کشورهای در حال توسعه در اغلب موارد باعث توسعه نیافتگی مبدأ از یک سو و ایجاد مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در مقصد مهاجرت می‌شود. هدف تحقیق حاضر بررسی نقش روابط روستایی-شهری بر مهاجرت خانوارهای روستایی است. تحقیق حاضر از نوع کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق خانوارهای روستایی دهستان پشته زیلایی شهرستان دهدشت بوده است. این دهستان با توجه به سرشماری سال ۱۳۹۰، دارای ۷ روستایی دارای سکنه و ۳۴۵۰ نفر جمعیت مشتمل بر ۶۹۰ خانوار است. تعداد نمونه لازم جهت تکمیل پرسش‌نامه با استفاده از فرمول کوکران ۲۲۰ خانوار به دست آمده است. روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و میدانی (پرسشنامه) بوده است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون همبستگی پیرسون، تحلیل مسیر، کروسکال والیس و رگرسیون خطی) استفاده شده است. نتایج آزمون کروسکال والیس نشان می‌دهد، روستاهای ده بیت‌الله، دلی سوار و آب لک در منطقه مورد نظر بالاترین میزان مهاجرت را در بین روستاهای مورد مطالعه داشتند، همچنین بر اساس ضریب همبستگی پیرسون رابطه معناداری بین روابط متقابل شهر و روستا و مهاجرت‌های روستا-شهری با ضریب (۰/۳۸۶) وجود دارد، همچنین بر اساس مدل تحلیل مسیر بعد اقتصادی روابط شهر و روستا با مقدار (۰/۴۵۰) بیشترین تأثیر را در مهاجرت‌های روستا-شهری داشته است.

واژه های کلیدی: پیوندهای روستایی-شهری، توسعه روستایی، روابط اقتصادی، استان کهگیلویه و بویراحمد.

بیان مسأله:

دستیابی به شبکه منظم و سلسله مراتبی از واحدهای سکونتگاه‌های روستایی و حفظ آن، بدون تردید منوط به عینیت یافتن الزامات و زمینه‌های است که رشد و توسعه اجتماعی-اقتصادی از اولین آن‌ها به شمار می‌رود (Saaedi and Hoseini, 2008: 11). روابط بین شهر و روستا می‌تواند فراتر از حوزه نفوذ ناحیه‌ای شهری-روستایی بوده (Metreix Institute, 2008) و باعث شکل‌گیری و انتقال تولید، درآمد، اشتغال و ثروت و جریان فضایی شامل جریان مردم، کالاها، پول، فناوری، دانش، اطلاعات و مواد زائد می‌شود (Akkoyunlu, 2015:20 tacoli, 1998, Braun, 2007, Kihonge, 2014:11 von).

در همین راستا همان‌طور که توسط بانک جهانی (۲۰۰۶) استدلال شده است، نادیده گرفتن ارتباط روستایی-شهری منجر به ناکارایی و باعث نابرابری بازدارنده رشد می‌شود (World Bank, 2006)؛ بنابراین تجزیه و تحلیل ارتباط بین مناطق شهری و روستایی به دلیل معیشت روستایی و شهری به هم پیوسته مهم است (UN-Habitat, 2012)، به طوری که هرگونه اختلال در چنین پیوندهایی ممکن است تهدیدی جدی برای هر دو خانواده شهری و روستایی باشد (Akkoyunlu, 2015:24). به طوری که شهر و روستا در مقایسه باهم از شرایط و امکانات متفاوتی بهره‌مند هستند و همیشه این موازنه به دلایل اقتصادی، روش زندگی و غیره به نفع افراد شهرنشین بوده و باعث شکل‌گیری نابرابری بین شهر و روستا شده است (Zhang et al, 2009, Ghirurca et al, 2012, Srivastava and Shaw, 2016). ادامه این روند باعث شکل‌گیری مهاجرت‌های روستا-شهر می‌شود. تحرک بالای جمعیت در قالب مهاجرت مدور و رفت و آمد در این مناطق «شکاف شهر و روستا» را بیشتر می‌کند (OECD, 2013). به گونه‌ای که تعداد انبوهی از افراد جوان هر ساله وارد بازار کار می‌شوند و تقریباً ۸۰ درصد آن‌ها در نواحی روستایی بزرگ‌شده‌اند که دارای فرصت‌های شغلی کم می‌باشند (Slocomb, 2010:1e21).

موضوع مهاجرت‌های روستایی-شهری همواره مورد توجه اندیشمندان علوم اجتماعی، جغرافی‌دانان و اقتصاددانان بوده است (جلالیان و محمدی یگانه، ۱۳۸۵:۸۹، اذانی و بوستانی، ۱۳۹۰:۹۳، اکبرپور و همکاران، ۱۳۹۳:۸۹۳، مطیعی لنگرودی و همکاران، ۱۳۹۲:۸۳)، در دهه‌های گذشته، جمعیت جویای کار روستایی با گرایش به سمت شهرها و مهاجرت به نواحی صنعتی و خدماتی باعث افزایش سرعت روند شهرنشینی شده‌اند (Arnold and Toh, 2010). به طوری که در اکثر کشورهای جهان بیشترین دسته مهاجران از روستاها به شهرها را گروه سنی ۲۹-۱۵ سال تشکیل می‌دهند این خصوصیات در اکثر کشورهای دنیا مشترک است (MOP, 2012). این بدان معناست که جمعیت بسیاری از جوانان وارد چرخه کار در شهرها می‌شوند در حالی که پیش‌زمینه فرهنگی آن‌ها روستایی است و از جایی آمده‌اند که اقتصاد محکم و پیشرفته‌ای نداشته‌اند. همچنین کشاورزی نیز به صورت سنتی انجام می‌پذیرد، مساحت زمین‌ها برای هر کشاورزی محدود و کم مقیاس است (Slocomb, 2010:1-21). همچنین تصرف اراضی در دهه گذشته توسعه پیدا کرده است (Adhoc, 2014)؛ بنابراین، پدیده مهاجرت‌های روستایی-شهری در سال‌های اخیر توجه زیادی به خود جلب کرده است، در عین حال نیز سالانه بر اهمیت آن و عواقب ناشی از این پدیده افزوده شده و نگرانی‌های در مورد آن افزایش می‌یابد (Tacoli, Granahan and Satterthwaite, 2015). به گونه‌ای که روند رو به رشد مهاجرت‌های روستایی-شهری پدیده‌ای است که در تمام کشورهای در حال توسعه قابل مشاهده است. یکی از پیامدهای این روند توزیع و انتقال فقرا از محیط‌های روستایی به حوزه‌های شهری است (Saaedi, 2010, 24)؛ بنابراین، پایین بودن سطح زندگی در نواحی روستایی و در نتیجه مهاجرت روستاییان به سمت شهرهای بزرگ، مسائل و مشکلات متعدد اجتماعی، اقتصادی و محیطی را هم در نواحی روستایی و هم در شهرها به دنبال داشته است (Zeari and Ramezanzadeh, 2012: 18)؛ انباشتگی اقتصادی شهرها ناشی از روابط اقتصادی شهر و روستا (Davoudi, Clayton et al, 2005:18)؛ مزایایی را برای جذب اشتغال روستایی و کار خارج از روستا فراهم کرده (Partridge, et al, 2010:304)؛ و باعث شکل‌گیری مهاجرت‌های روستا-شهری می‌شود (Slocomb, 2010:98-230).

در ایران، با اتخاذ رویکرد نوین اقتصادی و سرمایه‌داری تحت تأثیر از الگوی توسعه غربی در قرن ۱۹، به تدریج نظام حاکم بر منطقه و نظم موجود میان شهر و روستا دستخوش تغییر شده است. با تبدیل شدن نفت به عنوان یکی از منابع درآمدی کشور و کاهش وابستگی شهرها به مازاد تولیدی جامعه روستایی، شکل و ماهیت روابط اقتصادی دگرگون گردیده است (معدیفر

واکبری، ۱۳۸۷: ۱۱۰). بدین ترتیب، رابطه ارگانیک شهر و روستا در مراحل قبلی به دلیل مستقل شدن شهر از مازاد اقتصادی روستایی دچار گسیختگی شده است (Hesamian, 2008: 50).

یکی از مهم‌ترین مسائل و ویژگی‌های حاکم بر اکثر سکونتگاه‌های روستایی محدوده مورد مطالعه، وجود تحولات منفی فضایی و مکانی است. فقدان زیرساخت‌های مناسب اقتصادی، عدم توانمندی اقتصادی، عدم وجود زمین‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری در جهت ایجاد اشتغال و درآمد پایدار و عوامل متعدد فراوان، شرایط مناسبی را در جهت ایجاد پدیده اکثر جامعه روستایی، علی‌الخصوص جوانان را به کانون‌های شهری به امید دستیابی به فرصت‌های اقتصادی بهتر فراهم نموده است. با توجه به بررسی‌های صورت پذیرفته شهر دهدشت با توجه به برخورداری از منابع، امکانات و زیرساخت‌های موجود، نقش مناسبی را در جهت ایجاد بنیان‌های اقتصادی مناسب و شکل‌گیری زمین‌های شکل‌گیری فعالیت‌های اقتصادی را برای جامعه روستایی محدوده مورد مطالعه فراهم ننموده است. با توجه به نارسائی‌ها و مشکلات ساختاری و بنیادی موجود در جامعه روستایی محدوده مورد مطالعه و از سویی عدم وجود رابطه مثبت و متقابل بین شهر و روستا، زمینه مهاجرت روستائیان را فراهم کرده است. در همین راستا تحقیق حاضر جهت پاسخ‌دهی به سؤالات و فرضیات زیر تدوین شده است:

- آیا رابطه معناداری بین روابط شهر و روستا و مهاجرت‌های روستا- شهری در محدوده مورد مطالعه وجود دارد؟
- کدام بعد روابط شهر و روستا بیشترین اثر را بر روی مهاجرت‌های روستا- شهری در محدوده مورد مطالعه دارد؟
- رابطه مستقیم و معناداری بین روابط شهر و روستا و مهاجرت‌های روستا- شهری در محدوده مورد مطالعه وجود دارد.
- بعد اقتصادی روابط شهر و روستا بیشترین اثر را بر روی مهاجرت‌های روستا- شهری در محدوده مورد مطالعه دارد.

پیشینه نظری تحقیق:

سراغاز بحث‌های علمی مربوط به روابط شهر و روستا توسط جغرافیدانان، به دهه ۱۹۴۰ میلادی بازمی‌گردد. یکی از پیشتازان این مبحث، هانس بوبک، جغرافیدان اتریشی است که نخستین بار در قالب "روندهای تکاملی ... در سال ۱۹۴۸ کوشید تا این مقوله را در چارچوب "سرمایه‌داری بهره‌بری" مطرح سازد (Saaedi, 2003: 77). انقلاب صنعتی، نقطه آغاز مهاجرت‌های روستایی به نقاط شهری است. در خصوص مهاجرت‌های روستایی شهری، کسانی مثل تو دارو، لوئیس و ... و دیدگاه‌های همانند کارکردگرایی، وابستگی، اقتصاد دوگانه و... مطرح هستند (Motiee Langrodi et al, 2012: 85). دیدگاه وابستگی، مهاجرت نتیجه انتقال ساختی روستاها از نظام سنتی - زمین‌داری به نظام صنعتی و ادغام آن‌ها به نظام سرمایه‌داری وابسته می‌داند (Ghasemi Ardehayi, 2006: 57).

مهاجرت را می‌توان یکی از نشانه‌های مهم زندگی در کشورهای در حال توسعه در نظر گرفت که توسط افراد روستایی در تلاش برای دستیابی به زندگی بهتر صورت می‌پذیرد. در رابطه با مهاجرت‌هایی که از روستاها به شهرها صورت می‌پذیرد، عوامل جاذبه و دافعه وجود دارند. عوامل دافعه عواملی هستند که روستائیان را به سمت شهرها می‌رانند مانند خشک‌سالی، بیکاری فراوان و عدم بهره‌وری بالای کشاورزی و غیره (Oberai, 1987: 40). این دسته از مهاجران که در عین حال اکثریت را نیز تشکیل می‌دهند، دریافتن سکونتگاه برای زندگی باقیمت مناسب که توان خرید یا اجاره آن را داشته باشند، با مشکلات عدیده‌ای روبرو می‌شوند (Krishna et al. 2014). در حالی که عوامل جاذبه عواملی هستند که خارج از محدوده زندگی روستائیان یا مهاجران قرار دارند و آن‌ها را به سمت خود می‌کشاند، مانند فرصت‌های شغلی در شهرها، شرایط بهتر مسکن، درآمدهای بیشتر و خدمات اجتماعی (بهداشتی، آموزشی و ...) (Worku, 2006) بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل و افزایش آگاهی در مورد نواحی شهری که با استانداردهای بالای آموزشی نیز همراه است، هر دو فاکتورهای مهمی هستند که بایستی هنگام برخورد با پدیده مهاجرت از روستاها به شهرها مدنظر قرار گیرند. (Khinchuk, 1987: 99).

فاوست و همکارانش معتقدند که از دیدگاه نظری چهار عامل در تصمیم‌گیری برای مهاجرت مؤثر هستند:

۱- فشارهای اکولوژیکی، ۲- عوامل ناهنجاری، ۳- انگیزه‌های اقتصادی، ۴- انگیزه‌های روان‌شناختی (Fawcett et al, 1982: 109). یکی از دلایلی که مهاجران را از روستا به شهر می‌کشاند، عدم موفقیت در کشاورزی عنوان می‌شود (Basa et al, 2014; Krishna et al, 2012). به گونه‌ای که تراکم و انباشت فرصت‌های شغلی در مجموعه‌های اقتصادی، صنعتی و خدماتی در مراکز شهری، ریشه شکل‌گیری پدیده مهاجرت از روستا به شهر را تشکیل می‌دهد (Tacoli and Chant, 2013). همچنین در کشورهایی که درآمد ناخالص داخلی آن‌ها کم و یا متوسط است، میزان مهاجرت از روستاها به شهرها نقشی مستقیم در افزایش نابرابری‌ها و عدم توانایی شهرهای مقصد در تأمین مسکن و خدمات دارد (Tacoli, Granahan and Satterthwaite, 2015). به طوری که بیش از یک میلیارد نفر از جمعیت شهری که اکثر مطلق آن را مهاجران تشکیل می‌دهند، در فقر به سر برده و در سکونتگاه‌هایی نامناسب و پرجمعیت مانند آپارتمان‌های درهم‌فشرده، خانه‌های چوبی و کاه‌گلی در زاغه‌های پیرامون شهرها و یا کمپ‌های موقت زندگی می‌کنند. (Mitlin and Satterthwaite, 2013).

مهم‌ترین انگیزه‌ای که مهاجران به خصوص قشر جوان را از روستاها به شهرها می‌کشاند، همان انگیزه مالی و درآمدی است (Bylander, 2015). علاوه بر انگیزه‌های مالی، عواملی دیگر مانند محیط‌زیست شهری، کالاهای متنوع مصرفی در بازارهای شهری، لباس‌های جدید و متنوع و ... از سایر انگیزه‌های روستاییان در مهاجرت به شهر محسوب می‌شود (Derks, 2008). در بحث مهاجرت روستا به شهر، همکاری و تعامل سازمان‌های مورد اعتماد اقشار محروم و کم‌درآمد جامعه با دولت‌های محلی و ملی، در جهت ایجاد زمینه‌ای برای تأمین عادلانه‌تر خدمات و زیرساخت‌ها و کاهش محرومیت امری الزامی است (Satterthwaite and Mitlin, 2014).

از دیدگاه لئو و جیسون و همکاران و پیتر و همکاران فرایند مهاجرت‌های روستا- شهری بخشی از توسعه اقتصادی شهر که حاصل از روابط شهر و روستا است می‌دانند که طی آن منابع انسانی از بخش کشاورزی که دارای تولیدات و فرصت‌های کاری و منابع مالی اندک هستند، به طرف بخش صنعت شهری که دارای فرصت‌های کاری بالا و فرصت‌های سرمایه‌گذاری می‌باشند مهاجرت می‌کنند (LIU, 2008, peter, 2004, jaylson, 2006). ریکاردو معتقد است روابط اجتماعی شهر و روستا باعث می‌شود که مهاجران برای بهبود اوضاع زندگی خود اقدام به مهاجرت می‌کنند و غالباً هم از زندگی خود در مکان‌های جدید راضی می‌باشند (recardo, 2007). بنسون کم بودن وجود فرصت‌های بالای زندگی در مناطق شهری را علت اصلی رخ دادن مهاجرت‌های روستایی می‌داند (benson, 2009). تاکنون تحقیقاتی در مورد اثرات روابط شهر و روستا در مهاجرت‌های روستایی- شهری انجام شده است. برخی از نتایج تحقیقات انجام شده در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- تحقیقات انجام‌شده در ارتباط با نقش روابط شهر و روستا در مهاجرت‌های روستایی-شهری.

عنوان و سال	نویسنده	نتیجه
بررسی وضعیت مهاجرت از روستاها به شهرها در کشور کمبودی می‌پردازد (۲۰۱۶)	پیو ^۱	جوانان در نواحی روستایی با رسیدن به سن کار، مهاجرت به شهرها را آغاز می‌کنند.
بررسی روابط بین شهر و روستا از نظر توسعه پایدار (۲۰۱۲)	قیورکا و همکاران ^۲	مشارکت شکل‌گرفته بین شهر و روستا با رعایت اصول توسعه پایدار منجر به افزایش رفاه شهرها و درعین حال حفاظت از منابع روستا می‌گردد.
بررسی روابط متقابل شهر و روستا در چین (۲۰۱۵)	سو و همکاران ^۳	عدم توازن بین شهر و روستا موجب برتری همه‌جانبه شهر نسبت به روستا شده و در نتیجه میزان مهاجرت از روستا به شهر بیشتر خواهد شد.
بررسی روابط شهری و روستایی در آفریقای جنوبی قبل و بعد از رژیم آپارتاید (۲۰۱۲)	سیمیلان ^۴	هسته‌های شهری درگیر نوعی از مهاجرت بی‌برنامه شده‌اند و بتواند در صورت لزوم علیه و یا در جهت مهاجرت، قوانینی را اجرایی کنند
بررسی میزان رفاه در شهرها و روستاهای کشورهای در حال توسعه (۲۰۱۱)	ایسترلین و همکاران ^۵	در این‌گونه کشورها، شکاف‌های عمیقی بین نواحی شهری و روستایی دیده می‌شود. وی معتقد است که با پیشرفته شدن اقتصاد میزان شکاف بین شهر و روستا کمتر می‌شود.
تحلیلی بر عوامل مؤثر در مهاجرت‌های روستایی-شهری نمونه موردی: شهرستان ممسنی (۱۳۹۰)	اذانی و بوستانی	مهم‌ترین عامل مهاجرت‌های روستایی در شهرستان ممسنی کمبود درآمد و فقدان امکانات آموزشی، خدماتی و رفاهی و ... است.
تحلیل عوامل جغرافیایی مؤثر در مهاجرت‌های روستایی شهرستان زنجان از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۷۵ (۱۳۸۵)	جلالیان و محمدی یگانه	مهم‌ترین عامل مهاجرت‌های روستایی شهری کمبود آب و زمین محرومیت و ضعف خدماتی، بیکاری و درآمد اندک است.
بررسی علل مهاجرت‌های روستا-شهری در بخش خاو و میرآباد شهرستان مریوان (۱۳۹۲)	شایان و کهنه پوشی	کمبود اشتغال و وجود بیکاری و پس‌از آن کمبود درآمد، علت اصلی مهاجرت روستاییان به شهر مریوان و تخلیه روستاها محسوب می‌شوند.
روابط اجتماعی شهر و روستا و ناپایداری جمعیتی سکونتگاه‌های روستایی مورد بخش مرکزی بیرجند (۱۳۹۰)	مکانیکی	بین جریانات جمعیتی در محدوده مورد مطالعه با تخلیه جمعیتی از یک طرف و ناپایداری سکونتگاه‌های روستایی از طرف دیگر، رابطه مستقیمی وجود دارد که ناشی از روابط اجتماعی شهر و روستا است.

روش‌شناسی تحقیق:

نوع تحقیق کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری مورد مطالعه، خانوارهای دهستان پشته زیلابی در شهرستان دهدشت در استان کهگیلویه و بویراحمد است با توجه به سرشماری سال ۱۳۹۰، این دهستان دارای ۷ روستا دارای سکنه و ۳۴۵۰ نفر جمعیت، مشتمل بر ۶۹۰ خانوار است. تعداد نمونه لازم جهت تکمیل پرسشنامه با استفاده از فرمول کوکران^۶ ۲۲۰۶ خانوار به دست آمد. با استفاده از نمونه‌گیری ساده نمونه هر روستا به صورت تصادفی انتخاب شده است. در تحقیق حاضر، روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و میدانی (پرسشنامه)، روایی ابزار تحقیق با کسب نظر اساتید دانشگاهی و پس از انجام اصلاحات لازم در چند مرحله تأیید شد. سطح پایایی پرسشنامه تحقیق با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به دست آمده که بیانگر ضریب اعتماد بالا است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون همبستگی پیرسون، تحلیل مسیر، کروسکال والیس و رگرسیون خطی)، جهت تعریف عملیاتی

1Peou

2Ghiurcă1 et al

3Su et al

4Simelane

5A.Easterlin et al

t = مقدار متغیر نرمال واحد استاندارد که در سطح اطمینان ۹۵ درصد برابر ۱,۹۶ می‌باشد

P = افرادی که دارای صفت مورد نظر در جامعه هستند (۰/۷)

q = افرادی که فاقد صفت مورد نظر در جامعه می‌باشد (۰/۳)

d = مقدار اشتباه مجاز که ۰/۵ می‌باشد

روابط شهر و روستا سه بعد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی و زیست‌محیطی از ۴۳ شاخص و برای بررسی مهاجرت از ۱۶ شاخص استفاده شده است.

جدول ۲ - شاخص‌های بکار رفته جهت بررسی روابط متقابل شهر و روستا

شاخص	بعد
جریان افراد جهت کار از شهر به روستا، جریان افراد جهت کار از روستا به شهر، مراجعه به بازارهای محلی و هفتگی شهر، خرید مایحتاج غذایی از شهر در ماه، خرید لباس و پوشاک در سال از شهر، خرید لوازم‌خانگی از شهر در سال، خرید تاسیسات و مصالح ساختمانی از شهر در سال، خرید نهادهای کشاورزی از شهر در سال، خرید وسایل نقلیه و قطعات آن در از شهر در سال، استفاده از خدمات بانکی، استفاده از خدمات بیمه، استفاده از خدمات درمانی، استفاده از خدمات رفاهی، استفاده از خدمات ورزشی، استفاده از خدمات هنری - فرهنگی، استفاده از خدمات آموزشی، استفاده از خدمات فنی و تخصصی موجود در شهر، استفاده از خدمات اداری اقتصادی، مراجع به شهر جهت تفریح و گردش، جهت دسترسی به خدمات انتظامی، تأمین مالی از منابع غیررسمی، تأمین مالی از منابع غیررسمی، بازاریابی محصولاتی تولیدی در شهر، فروش محصولات زراعی و باغی در شهر، فروش دام و فرآورده‌های دامی در شهر، فروش صنایع دستی به شهر، سرمایه‌گذاری در بخش زمین و مسکن شهری، سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در شهر، سرمایه‌گذاری در خدمات شهری، سرمایه‌گذاری در صنایع شهری، سرمایه‌گذاری در بخش زمین و مسکن روستایی، سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در روستایی، سرمایه‌گذاری در خدمات روستایی، سرمایه‌گذاری در صنایع روستایی، پولی که در سال از شهر به دست می‌آید، پولی که در سال در شهر خرج می‌شود، استفاده از ایده‌ها، الگوها و تجربیات اقتصادی شهروندان، مشورت و همفکری با شهرنشینان درباره فعالیت‌های اقتصادی، دسترسی به شبکه ارتباطات (راه، تلفن، تلویزیون؛ پست، اینترنت و...)	اقتصادی
مراجعه به شهر جهت دریافت خدمات سرپایی بهداشتی، مراجعه به شهر جهت خرید داروها، مراجعه به شهر جهت دریافت خدمات بهداشتی بلندمدت مانند عمل، مراجعه به شهر جهت دسترسی به مدارس ابتدایی و راهنمایی، مراجعه به شهر جهت دسترسی به مدارس دبیرستان، مراجعه به شهر جهت دسترسی به پیش‌دانشگاهی، مراجعه به شهر جهت دسترسی به دانشگاه آزاد و دانشگاه پیام نور شهر دهدشت، قبول مسئولیت در قبال روستا در مقایسه با زندگی شهرنشینان، داشتن حس مسئولیت در مقایسه با زندگی شهرنشینان، حضور در جلسات عمومی روستا در مقایسه با زندگی شهرنشینان، مشارکت در فعالیت‌های عمرانی در مقایسه با زندگی شهرنشینان، در انجام امور روستا منتظر اقدام دولت بودن در مقایسه با زندگی شهرنشینان، علاقه شما به عنوان یک روستایی جهت زندگی در شهر، علاقه به گذران اوقات و فراغت و تفریح در شهر، تعاملات گوناگون روزانه با افراد مختلف در شهر، اعتقاد به همکاری و تعامل با افراد شهری، مشارکت شهرنشینان در مجالس و مراسم ملی و مذهبی روستا، ارتباط با اقوام و آشنایان و دوستان در شهر، وجود همدلی و یکرنگی میان روستاییان و شهرنشینان، حل اختلافات و مسائل موجود بین روستاییان توسط مردم شهر، مراجعه به شهر جهت رفع اختلافات به شورای حل و اختلاف، وجود همدلی و یکرنگی میان مردم روستا و شهر، خوش‌بینی به فراهم شدن زندگی مطلوب در آینده در مقایسه با زندگی شهرنشینان، نداشتن ترس از آینده در مقایسه با زندگی شهرنشینان، اعتقاد به اینکه آینده توسط من و خواست من رقم بخورد در مقایسه با زندگی شهرنشینان، مراجعه به شهر جهت دسترسی به امکانات فرهنگی و هنری، مراجعه به شهر جهت دسترسی به امکانات ورزشی، مراجعه به شهر جهت مسافرت‌های تفریحی و گردش در سال	اجتماعی
الگوپردازی از سبک معماری شهری جهت ساخت مسکن، تأمین نیروی انسانی متخصص از شهر جهت ساخت مسکن، تأمین نیروی کارگری از شهر جهت ساخت مسکن، انتقال آلودگی صوتی از شهر به روستا، انتقال آلودگی صوتی از شهر به روستا، انتقال مشاغل آلوده‌کننده از شهر به روستا، انتقال زباله‌های از شهر به روستا، استفاده از منابع آب توسط شهرنشینان، خرید زمین‌های کشاورزی توسط شهرنشینان، انتقال شیوه‌های نوین آبیاری توسط شهرنشینان به نواحی روستایی	کالبدی و زیست‌محیطی

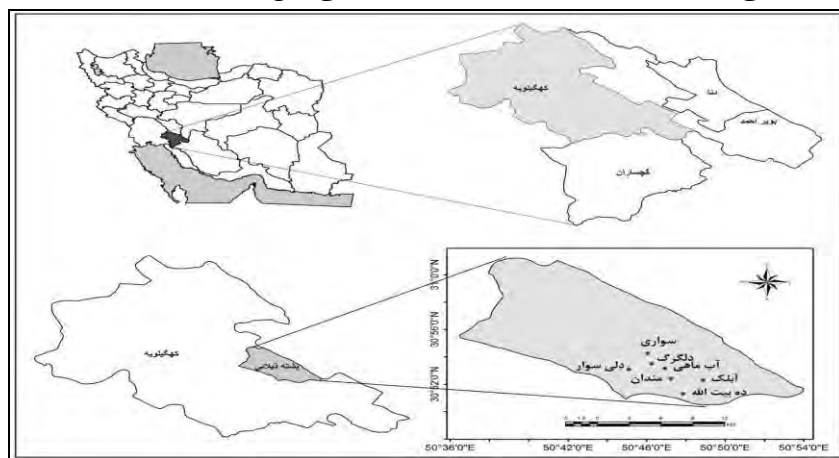
منبع: نگارندگان با استفاده از منابع در دسترس.

جدول ۳ - شاخص‌های بکار رفته جهت سنجش مهاجرت

مهاجرت در روستای ما وجود دارد. ساکنان روستای ما بیشتر به شهر دهدشت مهاجرت می‌کنند، در روستای ما جوانان دست به مهاجرت می‌زنند، ساکنان روستای ما برای پیدا کردن کار بهتر مهاجرت می‌کنند. در سال‌های اخیر میزان مهاجرت مردم از روستای ما کاهش پیدا کرده است، چون بسیاری از نیازهای روزمره را می‌توانم در روستا تأمین کنم، دوست دارم در روستا بمانم، تأمین نیازهای ضروری مردم روستا از طریق شهر دهدشت تأثیر قابل توجهی در کاهش مهاجرت مردم از روستا داشته است، هر فرصت مناسبی را بیایم از روستای محل سکونت خود مهاجرت می‌کنم، در صورت مهاجرت از روستا حتماً به شهر دهدشت می‌روم. به دلیل مجاورت با شهر دهدشت و داشتن درآمد، مهاجرت نمی‌کنم. در روستای ما افراد تحصیل کرده به شهر دهدشت مهاجرت می‌کنند، مقصد بیشتر کسانی که از روستای ما مهاجرت کرده‌اند شهر دهدشت است. با توجه به توسعه روستای ما، مردم نسبت به گذشته تمایل زیادی به مهاجرت از روستا ندارند، میزان مهاجرت صورت گرفته در این روستا زیاد است، اکثر مهاجرت‌های صورت گرفته در این روستا از نوع مهاجرت‌های فصلی می‌باشد مهاجرت دائمی در روستای ما زیاد است.	مهاجرت
--	--------

منبع: نگارندگان با استفاده از منابع در دسترس

دهستان پشته زبلائی یکی از دهستان‌های شهرستان کهگیلویه (دهدشت) می‌باشد که از نظر مختصات جغرافیایی مابین ۱۷' و ۵۰° تا ۴۹' و ۵۰° طول شرقی و ۲۸' و ۳۰° تا ۲۲' و ۳۱° عرض جغرافیایی واقع هست.

شکل ۱- نقشه محدوده مورد مطالعه

یافته‌ها تحقیق:

نتایج حاصل از بررسی ویژگی‌های فردی خانوارهای روستایی نشان می‌دهد، میانگین سنی سرپرست خانوار ۴۳,۳۸ سال ۸۷,۳ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و ۱۲,۷ درصد زن و متوسط بعد خانوار ۴,۷ نفر است. از نظر وضعیت سواد ۲۳,۶ درصد سرپرست خانوارها بی‌سواد، ۴۰,۵ درصد دارای تحصیلات ابتدایی، ۱۵,۰ درصد دارای تحصیلات راهنمایی، ۵,۰ درصد دبیرستان، ۱۰,۰ درصد دارای دیپلم، ۵,۹ درصد دارای مدرک دانشگاهی بوده‌اند. بررسی وضعیت نوع شغل در روستاهای مورد مطالعه نشان می‌دهد، بیشترین فراوانی اشتغال ۶۷,۷ درصد کشاورز و دامدار، ۱۲,۷ درصد دارای شغل دولتی، ۸,۲ درصد شغل آزاد، ۶,۸ درصد کارگر، ۴,۵ درصد بیکار بوده‌اند.

جهت آزمون فرضیه اول تحقیق از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بین شاخص اقتصادی و مهاجرت رابطه مستقیم (۰/۴۶۵) و معناداری (۰/۰۰) وجود دارد؛ و همچنین بین شاخص اجتماعی و مهاجرت رابطه مستقیم (۰/۵۳۶) و معناداری (۰/۰۰) وجود دارد. بنابراین فرضیه اول تحقیق تایید می‌شود.

جدول ۴- تحلیل رابطه بین روابط شهر و روستا با مهاجرت‌های روستا- شهری (ضریب همبستگی پیرسون)

ابعاد		روابط متقابل شهر و روستا	شاخص‌های روابط متقابل شهر و روستا
مهاجرت	همبستگی پیرسون		
۰/۳۸۶**	ارزش همبستگی		
۰/۰۰۰	سطح معناداری		
۲۲۰	تعداد		
۰/۴۶۵**	ارزش همبستگی	بعد اقتصادی	
۰/۰۰۰	سطح معناداری		
۲۲۰	تعداد		
۰/۵۳۶**	ارزش همبستگی	اجتماعی	
۰/۰۰۰	سطح معناداری		
۲۲۰	تعداد		
-۰/۰۴۵	ارزش همبستگی	زیست‌محیطی - کالبدی	
۰/۵۰۲	سطح معناداری		
۲۲۰	تعداد		

در ادامه، جهت آزمون فرضیه دوم تحقیق از رگرسیون خطی و تحلیل مسیر استفاده شده است. بر همین مبنا، ابتدا مهاجرت به‌عنوان متغیر وابسته و ابعاد روابط متقابل شهر و روستا به‌عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است. مدل برازش رگرسیونی عوامل تأثیرگذار بر مهاجرت روستاییان در سطح خانوارهای نمونه در محدوده مورد مطالعه نشان می‌دهد که روابط متقابل بین شهر و روستا در روستاهای مورد مطالعه ۰,۳۸۱ تأثیر مثبت، باعث مهاجرت روستاییان در منطقه مورد مطالعه شده‌اند. (جدول شماره ۵).

جدول ۵ - تحلیل واریانس عوامل تأثیرگذار بر مهاجرت روستاییان در محدوده مورد مطالعه.

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعین	ضریب تعیین تصحیح شده	اشتباه معیار
۰,۶۱۷	۰,۳۸۱	۰,۳۷۲	۰,۲۶۵

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۵.

با بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS و استفاده از مدل رگرسیونی چندگانه توأم، عوامل و شاخص‌های تأثیرگذار بر مهاجرت روستاییان در منطقه مورد مطالعه مشخص گردید و نتایج حاصله حکایت از آن دارد که کلیه ابعاد مورد بررسی معنادار است. (جدول شماره ۶).

جدول ۶ - تحلیل واریانس مبتنی بر وجود رابطه خطی بین روابط متقابل شهر و روستا بر مهاجرت

مؤلفه‌ها	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره آزمون F	سطح معناداری
اثر رگرسیونی	۹,۳۴۲	۳	۳,۱۱۴	۴۴,۲۵۸	۰,۰۰
باقی‌مانده	۱۵,۱۹۸	۲۱۶	۰,۷۰	-	-
کل	۲۴,۵۴۱	۲۱۹	-	-	-

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۵.

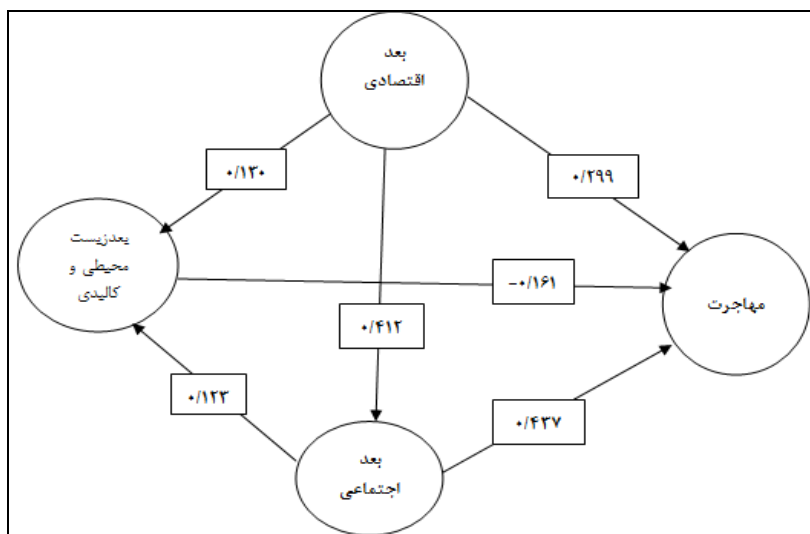
در ادامه تحقیق با استفاده از مدل تحلیل مسیر به بررسی اثرگذاری ابعاد روابط متقابل شهر و روستا بر مهاجرت خانوارهای روستایی منطقه مورد مطالعه پرداخته شده است. بر همین مبنا و تعیین ضرایب شدت روابط میان شاخص‌ها از مدل تحلیل مسیر استفاده شده است که در مرحله اول مهاجرت روستایی به‌عنوان متغیر وابسته و ابعاد روابط متقابل بین شهر و روستا به‌عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است. در ادامه و بر اساس ضرایب بتا اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرها محاسبه می‌شود. در این مرحله مهاجرت متغیر وابسته است و شاخص‌های روابط متقابل شهر و روستا نیز متغیرهای مستقل محسوب می‌شوند، در این مرحله بعد اجتماعی بیشترین بتا (۰,۴۳۷) را به خود اختصاص داده است.

جدول ۷ - ضرایب شدت روابط میان مؤلفه‌های روابط شهر و روستا با مهاجرت‌های روستا - شهری

سطح معناداری	T	ضریب غیراستاندارد		ضریب استاندارد	متغیرها
		BETA	خطای استاندارد	B	
۰,۱۹۵	۱,۳۰۰		۰,۳۲۵	۰,۴۲۲	عرض از مبدأ
۰,۰۰۳	-۲,۹۶۳	-۰,۱۶۱	۰,۰۵۳	-۰,۱۵۶	زیست‌محیطی - کالبدی
۰,۰۰	۵,۰۴۳	۰,۲۹۹	۰,۰۸۸	۰,۴۴۴	اقتصادی
۰,۰۰	۷,۳۰۲	۰,۴۳۷	۰,۰۸۱	۰,۵۹۲	اجتماعی

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۵.

با رسم شکل (۲) آخرین مرحله از تحلیل مسیر را انجام داده تا با اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مستقل و وابسته پی ببریم. در این مدل نشان می‌دهد که اثر مستقیم بعد اجتماعی (۰,۴۳۷) بیشتر از سایر ابعاد دیگر در مهاجرت روستاییان تأثیرگذار بوده است و بعد از آن بعد اقتصادی بیشترین اثر مستقیم (۰,۲۹۹) را در مهاجرت روستاییان داشته است.

شکل ۲: مدل تحلیل اثرات روابط متقابل شهر و روستا بر مهاجرت

در ادامه، برای محاسبه اثرات غیرمستقیم با ضرب کردن کلیه مسیرها به فاکتور موردنظر و درنهایت جمع کردن همه مسیرهای ضرب شده، اثرات غیرمستقیم نیز محاسبه گردید. نتایج حاصل از تحلیل مسیر نشان می‌دهد، از میان مؤلفه‌های روابط شهر و روستا، بعد اقتصادی با اثرات کلی ۰/۴۵۰ بیشترین تأثیر را بر روی مهاجرت خانوارهای روستایی منطقه مورد مطالعه داشته است.

جدول ۸: سنجش میزان اثرات مستقیم و غیرمستقیم و کلی متغیرها روابط متقابل شهر و روستا بر مهاجرت

اولویت	جمع	غیرمستقیم	مستقیم	اثرات
۳	-۰/۱۶۱	۰	-۰/۱۶۱	زیست‌محیطی و کالبدی
۱	۰/۴۵۰	۰/۱۵۱	۰/۲۹۹	اقتصادی
۲	۰/۴۱۸	-۰/۰۱۹	۰/۴۳۷	اجتماعی

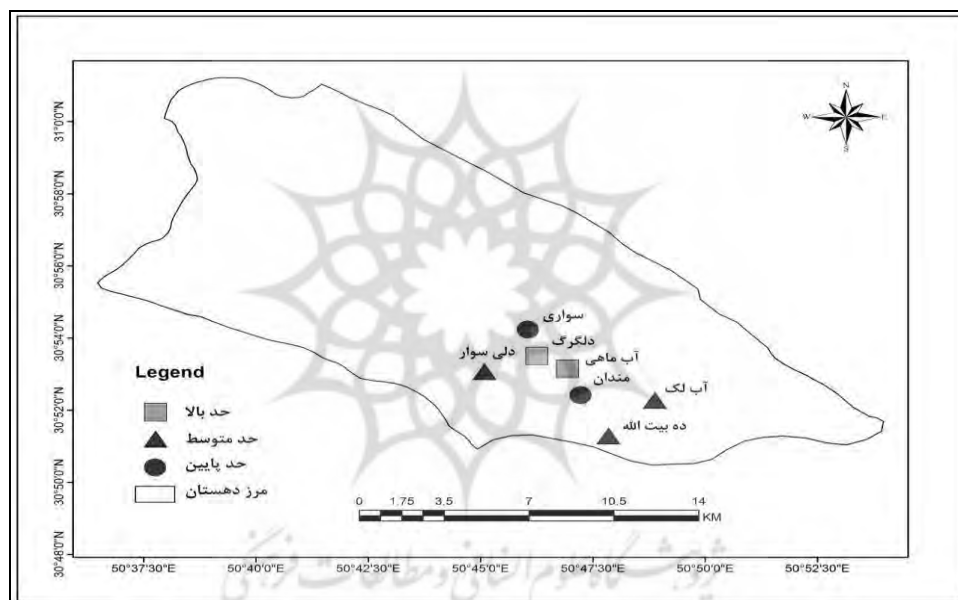
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۵

به‌منظور ارزیابی و رتبه‌بندی تفاوت وضعیت مهاجرت‌های روستایی- شهری، در روستاهای مورد مطالعه از آزمون کروسکال والیس استفاده شده است. نتایج این آزمون نشان می‌دهد، روستاهای ده بیت‌الله، دلی سوار و آب لک در منطقه موردنظر بالاترین میزان مهاجرت را در بین روستاهای مورد مطالعه داشتند و روستای مندان و سواری در حد پائینی نسبت به سایر روستاهای مورد مطالعه مهاجرت کرده‌اند؛ که می‌توان گفت وجود فرصت‌های شغلی مناسب، مناسب بودن درآمد بخش کشاورزی و دامداری، وجود خدمات بهداشتی و درمانی و هم‌چنین وضعیت آموزشی بهتر در دو روستای مندان و سواری نسبت به سایر روستاهای دهستان وجود دارد. درنهایت میزان مهاجرت روستاهای مورد مطالعه را طبق شکل شماره (۳) ترسیم شده است.

جدول ۹ - یافته‌های استنباطی ارزیابی و رتبه بندی تفاوت وضعیت مهاجرت‌های روستایی- شهری (آزمون کروسکال والیس)

روستا	تعداد	میانگین رتبه‌ای
مندان	۹۷	۹۲,۳۰
سواری	۷۸	۹۲,۹۲
آب ماهی	۱۷	۱۳۸,۷۴
دلی سوار	۱۰	۲۰۴,۹۰
دل گرگ	۷	۱۰۳,۹۰
آب لک	۶	۱۸۹,۵۰
ده بیت اله	۵	۲۱۲,۴۰
کای اسکور		
۵۶/۹۹		
معناداری		
۰/۰۰۰		

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۵.

شکل ۳- نقشه وضعیت مهاجرت‌های روستایی-شهری در دهستان پشته زیلایی

نتیجه‌گیری:

مطالعه روابط شهر و روستا به منظور درک مسائل شهرنشینی و پیدایش راه‌حل‌های مناسب برای برقراری روند توسعه متعادل شهری و روستایی، متناسب با امکانات مالی و دیگر امکانات موجود ناحیه‌ای و کشوری و حل مسئله مهاجرت روستائیان به شهرها، ضروری به نظر می‌رسد. بر همین مبنا در این پژوهش به بررسی نقش روابط روستایی- شهری بر مهاجرت خانوارهای روستایی در شهرستان دهدشت پرداخته‌ایم.

نتایج مربوط به بررسی رابطه متقابل بین شهر و روستا با مهاجرت بر اساس ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد، بین روابط متقابل شهر و روستا با مهاجرت رابطه مستقیم ۰,۳۸۶ و معناداری (۰/۰۰) وجود دارد. نتایج حاصل از رابطه بین شاخص‌های رابطه متقابل بین شهر و روستا با مهاجرت با توجه به آزمون ضریب همبستگی نتایج نشان می‌دهد که بین شاخص اقتصادی و مهاجرت رابطه مستقیم وجود دارد (۰/۴۶۵) و معناداری (۰/۰۰) وجود دارد؛ و همچنین بین شاخص اجتماعی و مهاجرت رابطه مستقیم (۰/۵۳۶) و معناداری (۰/۰۰) وجود دارد. ولی در بین شاخص‌های روابط متقابل شهر و روستا بعد

زیست‌محیطی - کالبدی با مهاجرت رابطه ندارد به طوری که ارزش همبستگی این رابطه به صورت منفی ارزیابی شده است (۰/۴۵-) و غیر معنادار (۰/۵۰۲) می‌باشد.

نتایج به دست آمده از آزمون تحلیل مسیر نشان می‌دهد، از بین ابعاد روابط متقابل بین شهر و روستا با مهاجرت بعد اقتصادی بیشترین تأثیر را داشته با میزان اثرگذاری (۰,۴۵۰)، بنابراین می‌توان گفت بعد اقتصادی بیشترین تأثیر را در مهاجرت داشته است. می‌توان گفت به طور کلی روابط متقابل بین شهر و روستا در میزان مهاجرت روستائیان مورد مطالعه اثر گذاشته است. طبق بررسی‌ها، عواملی چون پایین بودن درآمدهای کسب شده از فعالیت‌های بخش کشاورزی، پایین بودن امکانات زیرساختی روستاهای ده بیت‌الله، دلی سوار و آب لک، فقدان شبکه‌های حمل نقل، ضعف تولیدی در بخش کشاورزی، نبود شغل مناسب و نبود درآمد در روستاهای مورد مطالعه، باعث بالا بودن میزان مهاجرت در روستاهای مورد مطالعه شده است. نتایج پژوهش حاضر با مطالعات سو و همکاران (۲۰۱۵) در کشور چین، استرلین (۲۰۱۶) کشورهای در حال توسعه، همچنین با مطالعات اذانی و بوستانی (۱۳۹۰)، جلالیان و محمدی یگانه (۱۳۸۵)، شایان و کهنه پوشی (۱۳۹۲) و مکانیکی (۱۳۹۰) مبنی بر اینکه عوامل اقتصادی روابط شهر و روستا مهم‌ترین عامل مؤثر در مهاجرت‌های روستایی- شهری است همسو می‌باشد.

References:

1. ADHOC, 2014. *Land Situation in Cambodia, Cambodian Human Rights and Development Association, Phnom Penh. and the future of farming*. IDS Bull. 43 (6), 9e19.
2. Akbarpoor, M., Motiee Langrodi, S., Rezvani, M., Nornakhsh, S. (2015). *Explain suitable of Strategies to non-Migration Population in Rural Settlements Case Study Hashtroud Township*. *Journal of Rural Research*, 5(4), 893-910. doi: 10.22059/jrur.2015.53430. (in persian).
3. Akkoyunlu, s, 2015, *The potentlal of rural-urban linkages for, Sustainable development and trade International Journal of Sustainable Development & World Policy*, 2015, 4(2): 20-40.
4. Arnold, D. Toh, H.S. 2010. *A fair model of globalization? Labor and global production in Cambodia*. *J. Contemp. Asia* 40 (3), 401e424.
5. Azani ,Mehri, Saeed Boostani *Analysis of Factors Affecting Rural-Urban Migration)Case City of Mamasani*. *Geographical Space*. 2013; 13 (41) :93-11. (in persian).
6. Basa, C et al. (2012) *International migration and overindebtedness: The case of Filipino workers in Italy*. *International Institute for Environment and Development, London*.
7. Benson, Michaela. O'Reilly. 2009. *Migration and the search for a better way of life: a critical exploration of lifestyle migration*. *Sociological revi*.
8. Bylander, M., 2015. *Contested mobilities: gendered migration pressures among Cambodian youth*. *Gend. Place Cult*. 22 (8), 1124e1140.
9. Clayton, B. D, Dent, D. and Dubois. (2005), *Rural Planning in Developing Countries* ,*Earthscan Publication Ltd London*.
10. Davoudi. S. (2002), *ESPRID. Short sumory, Key Phrase: rural-urban Relationship* ,*Univerity of Newcastle upon type*.
11. Derks, A., 2008. *Khmer Women on the Move: Exploring Work and Life in Urban Cambodia*. *University of Hawai'i Press, Honolulu*.
12. Easterlin, Richard, Angelescu, Laura, S. Zweig, Jacqueline, (2011), *The Impact of Modern Economic Growth on Urban-Rural Differences in Subjective Well-Being*, *world development*, vol 39, no: 2187-2198.
13. Fawcett T. James et al (1982), *Reasons for Moving and Migration Behavior*, *world Development*, Vol. 10, No.4, PP.98-129.
14. Ghasemi Ardahi, Ali (2006), *The Study of the Causes of Villagers Migration to Cities in Iran by Meta-Thesis Dissertation (Time Period 1359-83)*. *Quarterly Journal of Village and Development*, Spring 85, pp. 51-80. (in persian).
15. Ghiurcă1, Ana-Andreea, Lămășanu, Andrea, Mihai, Florin-Constantin, (2012), *Rural-Urban Relations in the context of Sustainable Development. Case Study: Cuejdiu Valley Basin, Neamt County, LucrăriȘtiințifice – vol. 55 (2): 327-331*.

16. Han, Jie; Yang, Wei; Zhou, Jin; Zhang, Guoqiang; Zhang, Quan; J. Moschandreas, Demetrios; (2009), *A Comparative analysis of urban and rural residential thermal comfort under natural ventilation environment, energy and building*, number 41, pp. 139-145.
17. Hesamyar, Farrokh (2007), *Urbanization in Iran (Urbanization in Transition)*, Publishing, Fifth Edition. (in persian).
18. Jalalian, Hamid, Mohammadi Yeganeh, Behrooz (2006), *Analysis of Geographical Factors Affecting Rural Immigration in Zanjan City from 1355 to 1375*, *Geographical Research Quarterly*, No. 61, pp. 99-89. (in persian).
19. Jaylson J. Silveiraa, Aquino L. Espindola , b , T.J.P. Penna , 2006 . *Agent-based model to rural–urban migration analysis*. www.elsevier.com/locate/physa.
20. Khinchuk, K. 1987. “ *Agricultural Labour Force in the Soviet Union*”, *Soviet geography*, Vol.28.No.2.pp90-115.
21. Kihonge, E. (2014). “*The role of small and medium enterprises (SMEs) in rural-urban linkages and economic development: the case of Mt. Kenya Region in Central Kenya*”, in F. Bart (ed.), *Rural and urban dynamics in the east-African mountains (to be published)*.
22. Krishna, A et al. (2014) *Slum types and adaptation strategies: Identifying policy-relevant differences in Bangalore*. *Environment and Urbanization* 26(2) 568–585.
23. LIU, Zhiqiang. (2008). *Human capital externalities and rural–urban migration: Evidence from rural China*. *China Economic Review*.
24. Mechanical, Jawad (2011) *The Relationship between City and Village and the Population Instability of Rural Settlements. Case Study: Central Birjand Division*, *Journal of Social Cultural Studies of Khorasan*, No. 19, pp. 161-140. (in persian).
25. METRIX Institute of European metropolitan regions and areas; metropol region hamburg; (2008), *urban-rural relationships in metropolitan areas of influence*, report.
26. Mitlin, D and Satterthwaite, D (2013) *Urban Poverty in the Global South: Scale and Nature*. Routledge, London.
27. Moeed Farh, Saeed, Akbar, Sadegh, (2008), *Relations between the Village and the City and its Impact on Development*, *Geography Magazine*, *Geographic Society of Iran*, Vol. 17 and No. 18, pp. 106-123. (in persian).
28. MOP, (2012). *Migration in Cambodia: Report of the CambodiaN Rural Urban Migration Project (CRUMP)*. Ministry of Planning, Phnom Penh.
29. Motiei Langroudi, S., Rezavani, M., Noorbakhsh, S., Akbarpour, M. (2015). *Explaining Suitable Strategies to Non-Migration Population in Rural Settlements: Case Study of Solok Rural District Hashtroud Township*. *Geography and Planning*, 19(52), 303-322. (in persian).
30. Oberai, A.S. (1987) “*Migration, Urbanization and Development*”, *International Population Conference*, Volume 1. New Delhi: International Union for Scientific Study of Population, 1989.
31. OECD, (2013). *Rural-urban partnerships: An integrated approach to economic development*. *OECD rural policy reviews*. Paris: OECD Publishing. Available from: http://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/rural-urban-partnerships_9789264204812-en.
32. Partridge, Mark D.; MD Kamar Ali; M. Rose Olfert (2010). *Rural-to-Urban Commuting: Three Degrees of Integration*, *Growth and Change* Vol. 41 No. 2, June; pp. 303–335.
33. Peou, Chivoin, (2016), *Negotiating rural-urban transformation and life course fluidity: Rural young people and urban sojourn in contemporary Cambodia*; *Journal of Rural Studies* 44: 177-186.
34. Peter D. Goldsmith, Kisan Gunjal, Barnabé Ndarishikanye . 2004. *Rural–urban migration and agricultural productivity: the case of Senegal*. *Agricultural Economics*
35. Ricardo Grau. H. Mitchell Aide. T. 2007. *Are Rural–Urban Migration and Sustainable Development Compatible in Mountain Systems?*. *Mountain Research and Development*.
36. Saeedi, Abbas and Sedigheh Hosseini Sadegh (2009), *The Basis for Finding and Establishment of New Villages*, *Tehran: Islamic Revolutionary Foundation's Publishing House*. (in persian).

37. Sa'idi, Abbas (2011) *Rural-Urban Relations and Relationships in Iran*, Tehran, Tehran Mehrnameh. (in persian).
38. Satterthwaite, D and Mitlin, D (2014) *Reducing Urban Poverty in the Global South*. Routledge, London.
39. shayan, h ., & kohnepushi, s . (2013). *Analysis of the causes of rural-urban migration (Case study: Khav and Myrabad District, Marivan County)*. *Journal Of Research And Rural Planning*, 2(3), 115-141. doi:10.22067/jrrp.v2i3.18132. (in persian).
40. Simelane, Thokozani (2012), *To What Extent Are Cities Influenced by Rural Urban Relationships in Africa*, *Natural Resources*, 2012, 3, 240-247.
41. Slocomb, M., 2010. *An Economic History of Cambodia in the Twentieth Century*. National University of Singapore Press, Singapore.
42. Srivastava, Nitin; Shaw, Rajib;(2016), *enhancing city resilience through urban-rural linkage; Urban disaster and resilience in Asia*, Elsevier inc.
43. Su, Chi-Wei, Liu, Tie-Ying, Chang, Hsu-Ling, Jiang, Xu-Zhao (2015), *Is urbanization narrowing the urban-rural income gap? A crossregional study of China*; *Habitat International* 48: 79-86.
44. Tacoli, C and Chant, S (2013) *Migration, urbanization and changing gender relations in the south*. In: Parnell, S and Oldfield, S (eds) *The Routledge Handbook of Cities in the Global South*. Routledge, London.
45. Tacoli, C. (1998). "Rural-urban interactions: A guide to the literature", *Environment and Urbanization*, Vol. 10 N°1 (April), pp. 147-166.
46. Tacoli, Cecilia, McGranahan, Gordon, Satterthwaite, David (2015), *Urbanisation, Rural-Urban Migration and Urban Poverty*, *International Institute for Environment and Development*, www.iied.org/pubs, ISBN 978-1-78431-137.
47. Tiwari, Piyush. 2007, *RURAL HOUSING. India Infrastructure Report*.
48. UN-Habitat, 2012: *Young People: Participation and Sustainable Development in an Urbanizing World*, *United nations Human Settlement Programme*, Nairobi.
49. Von Braun, J., 2007. *Rural-urban linkages for growth, employment and poverty reduction*. Washington, DC: *International Food Policy Research Institute*.
50. Worku, N. 2006. *The impacts of urban migration on village life, the Gurage case social Anthropology Dissertation series No.8*, Addis Ababa University.
51. World Bank, 2006. *World development report: Equity and development*. New York: *Oxford University Press*.
52. Ziyari, Kerमतollah, Ramadan Zadeh, Roghieh *Rurban and Role in the Regional Balance (Case study: Borujerd Township)*. *Journal of Studies of Human Settlements Planning (JSHSP)*, 8(24), 17-37. (in persian).

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی